

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien nimeäminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin

Keskusvaalilautakunta 11.02.2025 § 4

692/00.00.00/2024

Valmistelija Hallintosihteeri Leena Räsänen

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2) laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin ja -toimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä, esimerkiksi niitä henkilöitä, jotka toimivat ennakoäänestyksen vaalitoimitsijoina.

Vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas. Hallintolain esteellisyyssäntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa sitä, että jäseneksi tai varajäseneksi nimetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien tai kuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunnan osalta vaalilaissa todetaan kelpoisuusvaatimuksena, että jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien eikä kuntavaalien

ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai hänen vanhempansa.

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien kokoonpanoissa tulee ottaa huomioon myös tasa-arvolain vaatimukset niin, että jäsenissä on sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Koska vaalitoimikunnassa kuitenkin on vain kolme jäsentä, ei tasa-arvolaisissa säädettyä 40 prosentin vähimmäiskiintiötä voida vaalitoimikunnassa noudattaa kuin toiseen sukupuoleen nähden.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien jäsenillä ja varajäsenillä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien jäsenten ja varajäsenten nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Vaalilautakunnan jäsenen on huolellisesti perehdyttävä tehtäviinsä, jotta hän tuntee velvollisuutensa tarkasti. Vaalilautakunnan tehtäviin perehdytään osallistumalla kunnan keskusvaalilautakunnan vaalilautakunnille järjestämään koulutukseen ja tutustumalla oikeusministeriön vaaliohjeeseen ja, jos vaalilautakunta käyttää äänioikeustietojärjestelmää ja/tai laskentajärjestelmää, myös asianomaisiin VAT-käyttöohjeisiin.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenien sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen toimiessaan vaalilaissa tarkoitettuna vaaliviranomaisena. Jos he toimissaan laiminlyövät velvollisuutensa, rangaistaan heitä niin kuin virkamiestä virkarikoksesta.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien äänestysalueet ja vaalipäivän äänestyspaikat:

Äänestysalue, äänestyspaikka

1. Pääkirjasto, Rantakatu 45, Raahе
2. Koivuluodon koulu (Ollinsaaren toimipiste), Koulukuja 1, Raahе
3. Antinkankaan koulu, Isoholmintie 3, Raahе
4. Saloisten koulu, Kisatie 2, Saloinen
5. Pattasten koulu, Rännärintie 3, Pattijoki
6. Vihannin yhtenäiskoulu, Yläkouluntie 6, Vihanti

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien laitosaänestyksen vaalitoimikunnat nimetään Raahen sairaalaan/laitoksiin ja laitoksiin Vihannin alueella.

Päätösesitys

Esitetään kaupunginhallitukselle:

Nimetään vaalilautakunnat ja -toimikunnat vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin.

Valtuutetaan keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Kirsti Sämpi ja keskusvaalilautakunnan sihteeri Leena Räsänen vaihtamaan vaalilautakunnan jäseniä vaalilautakunnasta toiseen, jos vaalipäivänä tulee siihen pakottava tarve, ja nimeämään tarvittaessa lisää jäseniä vaalilautakuntiin ja -toimikuntiin.

Päätös

Hyväksyi esityksen.